

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2032, Chișinău, str. Aleco Russo 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 28.07.2025

Nr. EMAS-25

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183/2012, art. 10 alin. (2) lit. a) al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 17.02.2022, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 380 din 07.12.2023, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței nr. 210 din 31.07.2024 și Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței nr. 211 din 31.07.2024,

analizând notificarea Direcției Generale Economie, Comerț și Turism a Consiliului municipal Chișinău cu privire la acordarea unor măsuri de sprijin Întreprinderii Municipale „Grădina Zoologică” (*în continuare - Î.M. „Grădina Zoologică”*), depusă prin intermediul Sistemului informațional automatizat "Registrul ajutoarelor de stat" cu nr. 00945 din 02.12.2024, materialele anexate și nota examinatorului

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURILOR

1. Prin notificarea cu nr. 00945 parvenită prin Sistemul informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” la data de 02.12.2024, în baza art.8 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat (în continuare - *Legea cu privire la ajutorul de stat*) și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2013, Direcția generală economie, comerț și turism a Consiliului municipal Chișinău (în continuare – *DGECT*), a notificat măsurile de sprijin acordate Î.M. „Grădina Zoologică”, prin transmiterea formularului general de notificare a ajutorului de stat.
2. Prin scrisorile nr.EMAS-07/103-1724 din 23.12.2024, nr.EMAS-07/35-130 din 06.02.2025, nr.EMAS-07/101-380 din 18.03.2025, nr.EMAS-07/173-644 din 30.04.2025, Consiliul Concurenței a comunicat DGECT că informația este incompletă și urmează a fi completată corespunzător.
3. Notificarea a devenit efectivă la data de 30.05.2025, fapt despre care a fost informată DGECT prin scrisoarea nr. EMAS-07/205-876 din 11.06.2025.
4. În vederea asigurării transparenței în procesul decizional, în conformitate cu art. 18 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat, comunicatul cu privire la notificarea completă a fost plasat pe site-ul web oficial al Consiliului Concurenței la data de 11.06.2025, pentru obținerea observațiilor și punctelor de vedere. Observații și puncte de vedere nu au parvenit.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURILOR DE SPRIJIN

- Codul fiscal nr. 1163/1997
- Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538 din 25.02.1998
- Legea grădinilor zoologice nr. 136 din 14.06.2007
- Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 22.11.2017

- Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la grădinile botanice, regulamentul-cadru cu privire la grădinile dendrologice, Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, Regulamentului-cadru cu privire la rezervațiile științifice nr.785 din 03.08.2000
- Decizia CMC nr.9/10 din 09.04.1998 „Cu privire la constituirea Întreprinderii Municipale Grădina Zoologică și la aprobarea Statutului ei”
- Decizia CMC nr.9/17 din 13.11.2014 „Cu privire la aprobarea tarifelor pentru serviciile prestate de către Instituția Științifică de Culturalizare și Instruire „Grădina Zoologică” din municipiul Chișinău
- Decizia CMC nr.15/2 din 22.12.2017 „Cu privire la perspectiva dezvoltării Grădinii Zoologice a municipiului Chișinău”
- Decizia CMC nr.17/18-3 din 06.10.2020 „Cu privire la aprobarea, în redacție nouă, a Statutului Întreprinderii Municipale „Grădina Zoologică”
- Decizia CMC nr. 25/4 din 29.12.2020 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pentru anul 2021 în lectura a doua”
- Decizia CMC nr.14/1 din 21.12.2021 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pentru anul 2022 în lectura a doua”
- Decizia CMC nr.23/2 din 27.12.2022 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pentru anul 2023 în lectura a doua”
- Decizia CMC nr.5/2 din 04.04.2024 „Cu privire la repartizarea profitului net obținut în anul 2022 de către Întreprinderea Municipală „Grădina Zoologică”
- Decizia CMC nr.11/2-12 din 03.09.2024 „Cu privire la repartizarea profitului net obținut în anul 2023 de către Întreprinderea Municipală „Grădina Zoologică

- Decizia CMC nr.10/2 din 30.07.2024 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pentru anul 2024 în lectura a doua”
- Dispoziția Primarului general al Municipiului Chișinău nr.44-d din 15.02.2023 „Cu privire la operarea unor modificări în planul alocațiilor bugetare aprobate pentru Direcția generală locativ-comunală și amenajare pentru anul 2023”
- Dispoziția Primarului General al Municipiului Chișinău nr. 663-d din 29 decembrie 2023 „Cu privire la aplicarea bugetului municipal Chișinău provizoriu pe anul 2024”
- Dispoziția Primarului General al Municipiului Chișinău nr.588-d din 27.12.2024 „Cu privire la aplicarea bugetului municipal Chișinău provizoriu pe anul 2025”
- Contractul nr.09-01 din 04.01.2021 cu privire la prestarea serviciilor de întreținere și îngrijire a colecției animalelor Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău, încheiat cu Direcția Cultură a Consiliului municipal Chișinău
- Contractul nr.6-T/22 din 19.01.2022 privind achiziția serviciilor de întreținere și expunere spre vizualizare a colecției animalelor Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău, încheiat cu Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău
- Contractul nr.01-T/23 din 26.01.2023 privind achiziția serviciilor de întreținere a Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău, încheiat cu Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău
- Contractul nr.43-T/24 din 31.01.2024 privind achiziția serviciilor de întreținere a Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău, încheiat cu Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău

- Contractul nr.107-T/24 din 02.10.2024 privind achiziția serviciilor de întreținere a Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău, încheiat cu Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău

III. BENEFICIARII MĂSURILOR DE SPRIJIN

5. În conformitate cu art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață, care primește un ajutor de stat.
6. Potrivit informației prezentate de către DGECT, măsurile de sprijin sunt acordate Î.M. „Grădina Zoologică” (IDNO 1003600114422), cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia 50/7, fondatorul căreia este Consiliul municipal Chișinău. Conform statutului întreprinderii, în redacția nouă din anul 2020, Î.M. „Grădina Zoologică” este o persoană juridică care desfășoară activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate a municipiului Chișinău transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico-financiare.
7. Conform art. 2 al Legii grădinilor zoologice nr. 136/2007, grădină zoologică este o unitate care se constituie prin separarea unor suprafețe terestre și/sau acvatice, supuse unui regim special de administrare, care deține animale din speciile sălbatice în condiții artificiale optime, în scopul prezentării lor publicului o perioadă de cel puțin 7 zile pe an. Grădinile zoologice includ voliere, terarii, acvarii și delfinarii.
8. Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr.1538/1998 prevede că grădina zoologică are ca obiectiv conservarea și studierea faunei sălbatice în condiții de captivitate în scopuri cognitive, educaționale și de cercetare științifică.
9. Totodată, conform Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 785/2000, grădinile zoologice sunt

instituții științifice de culturalizare și instruire, care se constituie prin delimitarea unor teritorii terestre și/sau acvatice, supuse unui regim special de administrare, în scopul conservării, studierii și demonstrării în condiții artificiale optime a unor specii de animale valoroase din punct de vedere științific, colecțiile create servind drept depozite ale fondului genetic și surse de material reproductiv.

- 10.** Conform informației menționate în formularul general de notificare al ajutorului de stat, activitatea desfășurată de Î.M. „Grădina Zoologică”, în perioada 2021 – 2024, cuprinde după cum urmează.

Tabelul 1

**Activitățile desfășurate de către Î.M. „Grădina Zoologică”
în perioada 2021-2024**

Nr.	Denumire	Cota %*
<i><u>Activități principale</u></i>		
1.	Menținerea colecției de animale	45,43
2.	Menținerea infrastructurii	50,77
3.	Expoziționarea colecției de animale	1,14
<i><u>Activități suplimentare</u></i>		
1.	Servicii veterinare	1,1
2.	Plimbare cu cal (ponei)	0,94
3.	Servicii ghid	0,42
4.	Arenda spații	0,12
5.	Lecții cu copii	0,09
6.	Servicii foto	0,07
7.	Vânzarea animalelor	0,03

*-cotele au fost calculate ca medie pe perioada anilor 2021-2024 în baza cheltuielilor indicate în formular

IV. DESCRIEREA MĂSURILOR DE SPRIJIN

11. În conformitate cu prevederile art. 77 al Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538/1998, grădina zoologică se află în subordinea autorității administrației publice locale.
12. Potrivit pct.25 a Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 785/2000, organele administrației publice locale sunt obligate să asigure, anual, finanțarea grădinilor zoologice.
13. Conform formularului general de notificare prezentat, în perioada 2021-2024, Î.M. „Grădina Zoologică” a beneficiat de mai multe măsuri de sprijin după cum urmează.

Tabelul 2

**Valoarea măsurii de sprijin acordate Î.M. „Grădina Zoologică”
în perioada 2021-2024**

Denumirea măsurii de sprijin		Valoarea măsurilor de sprijin (mii lei)				
		2021	2022	2023	2024	TOTAL
1.	Alocații bugetare din bugetul municipal pentru întreținerea Grădinii Zoologice din mun. Chișinău	28241,3	38998,2	37322,1	35076,3	139637,9
2.	Alocații bugetare din bugetul municipal pentru construcții capitale	-	-	1244,3	147,2	1391,5
3.	Scutire de la plata taxei pentru amenajarea teritoriului	22,7	23,4	22,9	21,1	90,1
4.	Scutire de la plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător	159,2	5,7	3,5	33,9	202,3
5.	Scutire de la plata impozitului pe bunuri imobile	17,9	26,5	12,5	19,4	76,3

6.	Scutire de la plata impozitului funciar	7,2	7,2	2,4	2,4	19,2
7.	Scutire de la plata dividendelor aferente profitului net obținut anual (30%)	-	-	-	23,1	23,1
TOTAL		28448,3	39061,0	38607,7	35323,4	141440,4

14. Totodată, potrivit formularului general de notificare, pentru perioada 2025-2027 sunt planificate de a fi acordate următoarele măsuri de sprijin, conform tabelului de mai jos.

Tabelul 3

Valoarea măsurilor de sprijin planificate de a fi acordate Î.M. „Grădina Zoologică” în perioada 2025-2027

Denumirea măsurii de sprijin		Valoarea măsurilor de sprijin (mii lei)			
		2025*	2026*	2027*	TOTAL
1.	Alocații bugetare din bugetul municipal pentru întreținerea Grădinii Zoologice din mun. Chișinău	45090,0	48350,0	48350,0	141790,0
2.	Alocații bugetare din bugetul municipal pentru construcții capitale	2110,0	15000,0	15000,0	32110,0
3.	Scutire de la plata taxei pentru amenajarea teritoriului	21,1	21,1	21,1	63,3
4.	Scutire de la plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător	3,5	3,5	3,5	10,5
5.	Scutire de la plata impozitului pe bunuri imobile	19,4	19,4	19,4	58,2
6.	Scutire de la plata impozitului funciar	2,4	2,4	2,4	7,2
TOTAL		47246,4	63396,4	63396,4	174039,2

*-estimare

15. În continuare se vor detalia măsurile de sprijin specificate supra.

1. Alocății bugetare din bugetul municipal pentru întreținerea Grădinii Zoologice din mun. Chișinău

16. Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău (*în continuare – DGLCA*) încheie cu Î.M. „Grădina Zoologică” contracte anuale privind achiziția serviciilor de întreținere a Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău. Din bugetul municipal, prin intermediul DGLCA, în perioada 2021-2024 au fost alocate mijloace financiare în sumă de 139637,9 mii lei pentru întreținerea curentă a animalelor din colecția Grădinii Zoologice, crearea condițiilor confortogene pentru animale asemănătoare cu cele din natură, amenajarea volierelor și spațiilor expoziționale, îngrădirilor de protecție, aleilor pietonale, căilor de acces, plantațiilor verzi, zonelor de odihnă pentru vizitatori, bazinelor acvatice, ce se află în colecția Grădinii Zoologice. Pentru perioada 2025-2027, sunt planificate de a fi alocate mijloace financiare în sumă de 141790 mii lei.

2. Alocății bugetare din bugetul municipal pentru construcții capitale

17. Ținând cont de faptul că, în activitatea sa Î.M. „Grădina Zoologică” suportă cheltuieli pentru reparația/construirea bunurilor imobile utilizate, din bugetul municipal, în anul 2023, în temeiul Dispoziției Primarului General al Municipiului Chișinău nr.44-d din 15.02.2023 a fost alocată suma de 1244,3 mii lei, pentru construirea unui WC public, pentru vizitatori. În anul 2024, în temeiul Dispoziției Primarului General al Municipiului Chișinău nr. 663-d din 29 decembrie 2023 și Deciziei CMC nr.10/2 din 30.07.2024 au fost alocate mijloace financiare în sumă de 147,21 mii lei din bugetul municipal, destinate proiectării și construcției unei stații de epurare pe teritoriul Î.M. „Grădina Zoologică”. Pentru perioada 2025-2027, investiții capitale vor constitui estimativ 32110,00 mii lei, preconizați pentru demolarea clădirii administrative

existente și construirea clădirii administrative noi, precum și pentru extinderea volierelor destinate speciilor noi de animale.

3. Scutire de la plata taxei pentru amenajarea teritoriului

- 18.** Aceste înlesniri sunt acordate în conformitate cu capitolul 4, titlul VII din Codul fiscal. Pe parcursul anilor 2021 – 2024, Î.M. „Grădina Zoologică” a fost scutită de achitarea taxei pentru amenajarea teritoriului în sumă de 90,1 mii lei. Pentru anii 2025-2027 valoarea totală a scutirii de la plata taxei pentru amenajarea teritoriului va constitui estimativ 63,3 mii lei.

4. Scutire de la plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător

- 19.** Î.M. „Grădina Zoologică” este scutită de la plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător conform prevederilor pct. 35 a Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.785 din 03.08.2000.
- 20.** Pe parcursul anilor 2021 – 2024, Î.M. „Grădina Zoologică” a beneficiat de scutirea de la plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător în sumă de 202,3 mii lei. Pentru anii 2025-2027 scutirea de la plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător va constitui estimativ 10,5 mii lei.

5. Scutire de la plata impozitului pe bunuri imobile

- 21.** Î.M. „Grădina Zoologică” beneficiază de scutire de la plata impozitului pe bunuri imobile în conformitate cu capitolul 5, titlul VI din Codul fiscal.
- 22.** Pe parcursul anilor 2021 – 2024, Î.M. „Grădina Zoologică” a fost scutită de la plata impozitului pe bunuri imobile în sumă de 76,3 mii lei. Pentru anii 2025-2027 scutirea de la plata impozitului local pe bunuri imobile va constitui estimativ 58,2 mii lei.

6. Scutire de la plata impozitului funciar

23. Î.M. „Grădina Zoologică” beneficiază de scutire de la plata impozitului funciar în conformitate cu capitolul 5, titlul VI din Codul fiscal.
24. Pe parcursul anilor 2021 – 2024, Î.M. „Grădina Zoologică” a fost scutită de la plata impozitului funciar, în sumă de 19,2 mii lei. Pentru perioada 2025-2027 scutirea de plata impozitului local funciar va constitui estimativ 7,2 mii lei.

7. Scutire de la plata dividendelor aferente profitului net obținut anual

25. În anul 2022, Î.M. „Grădina Zoologică” a înregistrat profit net anual în mărime de 47999,00 lei. Prin Decizia CMC nr.5/2 din 04.04.2024, întreprinderea a fost scutită de la plata în bugetul municipal a dividendelor aferente profitului net obținut în anul 2022 în mărime de 30% - 14,4 mii lei, care au fost direcționați pentru dezvoltarea întreprinderii. În anul 2023, Î.M. „Grădina Zoologică” a înregistrat un profit net anual în mărime de 28 996,00 lei. Prin Decizia CMC nr.11/2-12 din 03.09.2024, întreprinderea a fost scutită de la plata în bugetul municipal a dividendelor aferente profitului net obținut în anul 2023 în mărime de 30% - 8,7 mii lei, cu condiția să fie majorat capitalul social al întreprinderii și redirecționarea profitului pentru dezvoltarea întreprinderii.

V. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

26. Potrivit art. 340, alin. (1) din Acordul de Asociere între RM-UE, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
27. Luând în considerare că obiectivul declarat a măsurilor de sprijin examinate ține de promovarea culturii și patrimoniului, la evaluare se va ține cont de prevederile regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru

cultură și pentru conservarea patrimoniului, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 08.09.2016 (*în continuare – Regulament*).

28. Astfel, potrivit pct.3 al Regulamentului, finanțarea publică a unei activități culturale sau de conservare a patrimoniului, organizate într-un mod necomercial, neavând astfel un caracter economic și accesibile publicului larg în mod gratuit sau contra unei contribuții bănești care acoperă numai o parte din costurile reale ce nu afectează caracterul neeconomic al activității respective, îndeplinește un scop pur social și cultural și, prin urmare, nu constituie ajutor de stat.
29. Totodată, potrivit pct. 34 a Comunicării Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01) (*în continuare – Comunicare*), Comisia Europeană consideră că finanțarea publică a unei activități culturale sau de conservare a patrimoniului accesibilă publicului larg în mod gratuit îndeplinește un scop pur social și cultural care are un caracter neeconomic. În aceeași ordine de idei, faptul că vizitatorii unei instituții culturale sau participanții la o activitate culturală sau de conservare a patrimoniului, inclusiv de conservare a naturii, deschisă publicului larg trebuie să plătească o contribuție bănească care acoperă numai o fracțiune din costurile reale nu afectează caracterul neeconomic al activității respective, deoarece această contribuție nu poate fi considerată drept o remunerație veritabilă pentru serviciul furnizat și ca urmare, finanțarea publică a acestuia ar putea, prin urmare, să nu constituie ajutor de stat.
30. Comisia Europeană, în decizia sa la cazul SA.43700 (2018/NN) - *presupus ajutor acordat Fundació Privada Conservatori del Liceu*, a detaliat modul de apreciere a activităților desfășurate de o entitate prin prisma naturii acestora: economice ori neeconomice. Astfel, activitățile pentru care taxele plătite de utilizatori „acoperă doar o fracțiune din costurile reale” dar care nu reprezintă mai mult de 50% din costurile totale anuale, se referă la situațiile în care o

minoritate a costurilor reale este finanțată prin aceste taxe (ceea ce face ca activitatea să fie de natură non-economică).

31. Urmează a fi menționat că, potrivit art.78 al Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr.1538/1998, grădina zoologică are următoarele sarcini principale:

- a) conservarea în condiții artificiale a animalelor sălbatice, inclusiv a speciilor rare sau periclitate, exotice și locale, care au o deosebită valoare științifică, cognitivă și culturală;
- b) efectuarea de cercetări științifice;
- c) educarea ecologică și informarea publicului în domeniul faunei, zootehniei, reprezentarea diversității faunistice, creșterea animalelor sălbatice etc.

32. De asemenea, conform art. 79 al legii menționate anterior, grădina zoologică, pentru a-și asigura activitatea, poate dispune de ateliere, pepiniere și de magazine zoologice și poate practica diverse alte activități prevăzute de statutul ei.

33. Potrivit pct. 9 al Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 785/2000, sarcinile de bază ale grădinilor zoologice sunt:

- protecția în condiții artificiale a animalelor sălbatice, inclusiv a speciilor rare sau periclitate, exotice și locale, care au o deosebită valoare științifică, cognitivă și culturală;
- demonstrarea colecțiilor de animale;
- efectuarea cercetărilor științifice;
- educația ecologică și informarea publicului în domeniul faunei, zootehniei, reprezentarea diversității faunistice, creșterea animalelor sălbatice etc.;
- reproducerea speciilor rare de animale în scopul înmulțirii și răspândirii lor pe teritoriul Republicii Moldova și în alte regiuni.

34. Ca urmare a examinării informațiilor prezentate în formularul general de notificare și cele transmise suplimentar, se constată faptul că costurile efective

suportate de Î.M. „Grădina Zoologică” pentru desfășurarea activităților sale principale depășesc veniturile obținute din comercializarea билетelor de acces pe teritoriu, conform tabelului 4.

Tabelul 4

Situația cu privire la biletele de acces pe teritoriul Î.M. „Grădina Zoologică”

Anii	Venit din bilete vândute, lei	Cheltuieli de întreținere, lei	Gradul de acoperire, %
2021	6687555	34480500	19
2022	6884265	45725000	15
2023	6632410	43698400	15
2024	8099075	42305100	19

*calculule Consiliului Concurenței

35. În perioada anilor 2021-2024, gradul de acoperire a cheltuielilor a variat între 15-19 %, respectiv, indicatorul demonstrează că veniturile din vânzarea билетelor de acces pe teritoriu nu acoperă cheltuielile necesare de întreținere a Grădinii Zoologice.
36. Întreținerea zilnică a colecțiilor zoologice presupune cheltuieli substanțiale, inclusiv pentru:
- hrănirea și îngrijirea animalelor (specii exotice și autohtone),
  - prestarea serviciilor veterinare specializate,
  - salarii pentru personalul calificat (îngrijitori, medici veterinari, tehnicieni),
  - întreținerea spațiilor, volierelor, sistemelor de canalizare, iluminat și siguranță,
  - achiziționarea de furaje, medicamente, echipamente și materiale necesare desfășurării activității.
37. În contrast, veniturile colectate din vânzarea билетelor sunt modeste și insuficiente pentru acoperirea acestor costuri, întrucât tarifele la bilete sunt menținute la un nivel accesibil publicului larg, în concordanță cu rolul educațional și social al instituției. Această situație justifică în mod obiectiv necesitatea sprijinului financiar din partea statului, ca măsură de susținere a

activității Grădinii Zoologice și de protejare a patrimoniului faunistic gestionat în interes public.

38. Ținând cont de cele menționate mai sus, se constată că veniturile colectate în urma vânzării билетelor de acces pe teritoriul Grădinii Zoologice acoperă doar o parte din costurile reale a întreprinderii la prestarea activităților principale ce sunt legate de sarcinile de bază stabilite de legislație și reprezintă mai puțin de 20% din costurile totale anuale în cauză.
39. Ca urmare, finanțarea publică menționată în tabelele 2 și 3 (toate măsurile de sprijin), ce ține de activitățile desfășurate de Î.M. „Grădina Zoologică” **în vederea conservării și protejării fondului ariilor naturale protejate de stat care au un caracter neeconomic**, nu constituie ajutor de stat.

Reieșind din constatările expuse și experienței Uniunii Europene, în temeiul art. 41 lit.p) din Legea concurenței nr.183/2012 și art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata că măsurile de sprijin sub formă de alocații bugetare pentru întreținerea Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău, alocații bugetare pentru construcții capitale, scutiri de la plata taxei pentru amenajarea teritoriului, scutiri de la plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător, scutiri de la plata impozitului pe bunuri imobile, scutiri de la plata impozitului funciar și scutiri de la plata dividendelor aferente profitului net obținut anual, notificate de către Direcția Generală Economie, Comerț și Turism a Consiliului municipal Chișinău și care au fost acordate întreprinderii și utilizate de către aceasta pentru întreținerea Grădinii Zoologice, nu constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012.

2. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Direcției Generale Economie, Comerț și Turism a Consiliului municipal Chișinău.
3. Prezenta decizie poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3).
4. Partea dispozitivă a deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU

Președinte